

32003R2152

11.12.2003

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

L 324/1

ROZPORZĄDZENIE (WE) NR 2152/2003 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 17 listopada 2003 r.
dotyczące monitorowania wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska naturalnego we Wspól-
nocie (Forest Focus)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽⁴⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Lasy spełniają wiele ważnych funkcji dla społeczeństwa. Poza ich znaczącą rolę w rozwoju obszarów wiejskich, lasy mają istotne znaczenie dla ochrony natury, odgrywają ważną rolę w zachowaniu środowiska naturalnego, są kluczowymi elementami w obiegu węgla i znaczącymi miejscami zapotrzebowania węgla oraz stanowią istotny czynnik kontrolny cyklu hydrologicznego.
- (2) Stan lasów może poważnie podlegać wpływom czynników naturalnych, takich jakich ekstremalne warunki pogodowe, ataki pasożytów i chorób lub wpływ człowieka, takich jak zmiana klimatu, pożary i zanieczyszczenie powietrza. Takie zagrożenia mogą poważnie zniekształcić, a nawet zniszczyć lasy. Większość czynników naturalnych i antropogenicznych wpływających na lasy może mieć skutki transgraniczne.
- (3) Komunikat Komisji skierowany do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie strategii leśnej dla Unii Europejskiej podkreśla potrzebę ochrony środowiska naturalnego oraz dziedzictwa leśnego, potrzebę zrównoważonego zarządzania lasami i wspierania międzynarodowej i

paneuropejskiej współpracy dotyczącej ochrony lasów, dokonując odniesień do monitorowania lasów i promowania lasów jako miejsca zapotrzebowania węgla. Rada w swojej rezolucji z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie strategii leśnej dla Unii Europejskiej ⁽⁵⁾ wezwała Komisję do oceny i stałej poprawy skuteczności europejskiego systemu monitorowania stanu zdrowia lasów oraz do wzięcia pod uwagę wszystkich potencjalnych wpływów na leśne ekosystemy. Rada wezwała również Komisję do zwracania szczególnej uwagi na rozwój systemu informacji dotyczących pożarów lasów wspólnotowych, który umożliwia lepszą ocenę skuteczności środków ochronnych przeciwko pożarom.

- (4) Decyzja nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska naturalnego ⁽⁶⁾ identyfikuje potrzebę bazowania podczas sporządzania, wdrażania i oceny polityk dotyczących środowiska na podejściu opartym na wiedzy, a zwłaszcza na potrzebie monitorowania różnych ról lasów zgodnie z zaleceniami przyjętymi przez konferencję ministerialną o ochronie lasów w Europie i forum Narodów Zjednoczonych w sprawie lasów oraz Konwencję o różnicowaniu biologicznym i inne fora.
- (5) Wspólnota i Państwa Członkowskie zobowiązane są do wdrażania ustalonych na forum międzynarodowym działań odnoszących się do zachowania i ochrony lasów, w szczególności propozycji działań międzyrządowego panelu i Forum w sprawie Lasów, rozszerzonego programu pracy odnośnie do różnorodności biologicznej lasów Konwencji w sprawie Różnorodności Biologicznej, jak również Konwencji ramowej Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i Protokołu z Kioto.

⁽¹⁾ Dz.U. C 20 E z 28.1.2003, str. 67.

⁽²⁾ Dz.U. C 85 z 8.4.2003, str. 83.

⁽³⁾ Dz.U. C 128 z 29.5.2003, str. 41.

⁽⁴⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 13 lutego 2003 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz.U. C 233 E z 30.9.2003, str. 1), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 21 października 2003 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 6 listopada 2003 r.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 56 z 26.2.1999, str. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.

- (6) Wspólnota odniosła się do dwóch powodów niekorzystnie wpływających na stan leśnych ekosystemów w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 3528/86 z dnia 17 listopada 1986 r. w sprawie ochrony lasów Wspólnoty przed zanieczyszczeniem atmosferycznym⁽¹⁾ i w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 2158/92 z dnia 23 lipca 1992 r. w sprawie ochrony lasów wspólnotowych przed pożarami⁽²⁾.
- (7) Oba rozporządzenia straciły moc 31 grudnia 2002 r. i jest w ogólnym interesie Wspólnoty kontynuowanie oraz dalsze rozwijanie działań monitorujących ustanowionych przez te rozporządzenia poprzez włączenie tych działań do nowego programu pod nazwą „Forest Focus”.
- (8) Program ten powinien być w zgodzie z istniejącymi narodowymi, europejskimi i międzynarodowymi systemami oraz należy uwzględnić kompetencje Wspólnoty w odniesieniu do lasów, zgodnie z jej strategią leśną i bez uszczerbku dla zasady pomocniczości.
- (9) Działania w ramach programu odnoszącego się do monitorowania pożarów lasów powinien uzupełniać te działania, które podjęto, w szczególności w zastosowaniu decyzji Rady 1999/847/WE z dnia 9 grudnia 1999 r. ustanawiającej wspólnotowy program działań w dziedzinie ochrony ludności⁽³⁾, rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR)⁽⁴⁾ i rozporządzenia Rady (EWG) nr 1615/89 z dnia 29 maja 1989 r. ustanawiającego Europejski System Informacji i Łączności w zakresie Leśnictwa (EFICS)⁽⁵⁾.
- (10) Program powinien promować wymianę informacji na temat stanu lasów i szkodliwych wpływów na lasy we Wspólnocie oraz umożliwiać ocenę trwających działań w celu wspierania zachowania i ochrony lasów dla korzyści stałego rozwoju, ze szczególnym podkreśleniem działań podjętych w celu zmniejszenia negatywnych wpływów na lasy.
- (11) Ochrona lasów przed pożarami jest sprawą szczególnie ważną i pilną, aby między innymi walczyć z pustoszczeniem i aby unikać ich negatywnego wpływu na zmianę klimatu. Ważne jest, aby unikać przerywania działań wprowadzonych przez Państwa Członkowskie zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2158/92, które straciło moc. Zatem niniejsze rozporządzenie powinno obejmować środki zapobiegawcze, które nie są wspierane przez rozporządzenie (WE) nr 1257/99 oraz nie są objęte narodowymi lub regionalnymi programami rozwoju obszarów wiejskich.
- (12) W celu wspierania pełnego zrozumienia wzajemnych oddziaływań między lasami i środowiskiem naturalnym, program powinien również zawierać monitorowanie innych ważnych czynników, takich jak bioróżnorodność, sekwestracja węgla, zmiana klimatu, gleby oraz ochronne funkcje lasów. Dlatego program powinien składać się z działań w celu przewidzenia szerokiego zakresu celów i bardziej elastycznego wdrażania, korzystając przy tym z osiągnięć dokonanych zgodnie z rozporządzeniami (EWG) nr 3528/86 i (EWG) nr 2158/92. Powinien przewidywać właściwe, wydajne monitorowanie wzajemnych oddziaływań lasów i środowiska naturalnego.
- (13) Państwa Członkowskie powinny wdrożyć program poprzez programy narodowe, które są zatwierdzane przez Komisję przy zastosowaniu procedury, która zostanie ustanowiona.
- (14) Komisja, we współpracy z Państwami Członkowskimi, powinna zapewnić koordynację, monitoring i rozwój programu oraz składać sprawozdania na jego temat, w szczególności do Stałego Komitetu ds. Leśnictwa ustanowionego decyzją Rady 89/367/EWG⁽⁶⁾.
- (15) Monitorowanie oddziaływań lasów i środowiska naturalnego może tylko dostarczyć wiarygodnych i porównywalnych informacji w celu ochrony lasów we Wspólnocie, jeśli dane są zbierane zgodnie ze zharmonizowanymi metodami. Takie porównywalne informacje na poziomie wspólnotowym przyczyniają się do utworzenia platformy zawierającej dane przestrzenne pochodzące z różnych źródeł systemów wspólnej informacji o środowisku naturalnym. Jest zatem właściwe przygotowanie podręczników ustanawiających metody, z jakich należy korzystać w celu monitorowania stanu lasów, przygotowanie formatów danych oraz zasad operowania danymi.
- (16) Komisja powinna wykorzystywać dane zebrane w ramach tego programu i dotyczące sekwestracji węgla, zmian klimatu i wpływu na bioróżnorodność w celu wniesienia wkładu do sprawozdawczych zobowiązań zgodnie z odpowiednimi konwencjami i protokołami, w zgodzie z ich przepisami. Jeśli pojawią się problemy niezgodności, Komisja powinna podjąć wszelkie możliwe działania w celu znalezienia pozytywnego rozwiązania.
- (17) Komisja oraz Państwa Członkowskie powinny współpracować z innymi organami międzynarodowymi przy monitorowaniu lasów na poziomie międzynarodowym lub paneuropejskim, a zwłaszcza w zakresie międzynarodowego programu współpracy dotyczącego oceny i monitorowania wpływu zanieczyszczania powietrza na lasy (dalej zwany „ICP Forests”), w celu wspierania zachowania i ochrony lasów z korzyścią dla stałego rozwoju.

⁽¹⁾ Dz.U. L 326 z 21.11.1986, str. 2. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 804/2002 (Dz.U. L 132 z 17.5.2002, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 217 z 31.7.1992, str. 3. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 805/2002 (Dz.U. L 132 z 17.5.2002, str. 3).

⁽³⁾ Dz.U. L 327 z 21.12.1999, str. 53.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 160 z 26.6.1999, str. 80.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 165 z 15.6.1989, str. 12. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1100/98 (Dz.U. L 157 z 30.5.1998, str. 10).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 165 z 15.6.1989, str. 14.

- (18) Niniejsze rozporządzenie ustanawia na cały czas trwania programu ramy finansowe stanowiące podstawowe odniesienie, w rozumieniu pkt 33 Porozumienia Międzyinstytucjonalnego z dnia 6 maja 1999 r., zawartego między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i usprawnienia procedury budżetowej⁽¹⁾ dla organu budżetowego podczas rocznej procedury budżetowej.
- (19) Jest właściwe ustalenie wielkości wkładu wspólnotowego w działania finansowane w ramach programu.
- (20) W celu zapewnienia ciągłości działań monitorujących trzeba zezwolić, w drodze wyjątku, na to aby wydatki poniesione przez Państwo Członkowskie kwalifikować do współfinansowania jeśli odnoszą się one do działań, które rozpoczęto po 1 stycznia 2003 r. i przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, zakładając, że te działania nie zostały zakończone w momencie kiedy Komisja zatwierdza odnośne programy narodowe.
- (21) Państwa Członkowskie powinny wyznaczać organy i agencje odpowiedzialne za operowanie danymi i ich przesyłanie oraz za zarządzanie wkładem wspólnotowym.
- (22) Państwa Członkowskie powinny również opracowywać sprawozdania na temat różnych działań monitorujących do przedłożenia Komisji.
- (23) Dane powinny być rozpowszechniane z uwzględnieniem Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Narodów Zjednoczonych (EKGNZ) z 1998 r. w sprawie dostępu do informacji, udziału publicznego w podejmowaniu decyzji i dostępu do wymiaru sprawiedliwości w kwestiach środowiska naturalnego (Konwencja z Aarhus) i odpowiednich przepisów wspólnotowych w sprawie dostępu do informacji dotyczących środowiska naturalnego.
- (24) Środki konieczne do wprowadzenia niniejszego rozporządzenia powinny zostać przyjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽²⁾.
- (25) Stały Komitet ds. Leśnictwa powinien pomagać Komisji poprzez wykorzystanie procedury regulacyjnej zgodnie z kryteriami określonymi w art. 2 lit. b) tej decyzji.
- (26) Ważne jest poddawanie programu przeglądowi i ocenianie jego skuteczności, w celu zidentyfikowania potrzeb, którymi należy się zająć. Komisja powinna składać sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w sprawie wdrożenia programu, w szczególności biorąc pod uwagę jego kontynuację po okresie wdrożeniowym ustalonym w niniejszym rozporządzeniu.
- (27) Jako że cele proponowanego działania, mianowicie monitorowanie lasów, ich stanu i wspólnego oddziaływania ze środowiskiem naturalnym, nie mogą być zadowalająco osiągnięte przez Państwa Członkowskie, a mogą być osiągnięte na poziomie wspólnotowym, Wspólnota może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości zgodnie z art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wychodzi poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia tych celów.
- (28) Układy Europejskie między Wspólnotami Europejskimi a ich Państwami Członkowskimi, z jednej strony, a krajami kandydackimi Europy Środkowej i Wschodniej, z drugiej strony, przewidują uczestnictwo tych krajów w programach wspólnotowych, w szczególności w dziedzinie środowiska naturalnego. Program powinien przewidywać uczestnictwo również innych krajów europejskich.
- (29) Z uwagi na fakt, że rozporządzenia (EWG) nr 3528/86 i (EWG) nr 2158/92 straciły moc oraz w celu uniknięcia jakiegokolwiek nakładania się przepisów lub braku ciągłości jest właściwe, aby niniejsze rozporządzenie stosować od 1 stycznia 2003 r.,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

SEKCJA 1

Cel, treść i definicje

Artykuł 1

1. Wspólnotowy program szeroko zakrojonego, zharmonizowanego i pełnego długofalowego monitorowania stanu lasów (zwany dalej „programem”) ustanawia się w celu:
- kontynuowania oraz dalszego rozwoju:
    - monitorowania zanieczyszczenia powietrza oraz skutków zanieczyszczenia powietrza i innych czynników, które mają wpływ na lasy, takich jak biotyczne i abiotyczne czynniki oraz czynniki pochodzenia antropogenicznego,
    - monitorowania pożarów lasów oraz ich powodów i skutków,
    - zapobiegania pożarom lasów;
  - oceny wymagań wobec i poprawy monitorowania gleb, sekwestracji węgla, skutków zmian klimatu oraz bioróżnorodności, jak również funkcji ochronnych lasów;
  - ciągłej oceny efektywności działań monitorujących w ocenie stanu lasów oraz dalszego rozwoju działań monitorujących.

⁽¹⁾ Dz.U. C 172 z 18.6.1999, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Program dostarcza wiarygodnych i porównywalnych danych oraz informacji na temat stanu lasów i szkodliwych wpływów na lasy na poziomie wspólnotowym. Program pomaga również ocenić realizowane działania w celu promowania zachowania i ochrony lasów na rzecz stałego rozwoju, ze szczególnym podkreśleniem działań podjętych w celu zmniejszenia negatywnych wpływów na lasy. Program uwzględnia, a gdzie właściwe łączy się z, istniejącymi i planowanymi narodowymi, europejskimi i globalnymi mechanizmami monitorującymi i jest zgodny z odpowiednimi umowami międzynarodowymi.

2. Gdzie w niniejszym rozporządzeniu dokonuje się odniesienia do lasów, Państwa Członkowskie mogą włączyć inne obszary zalesione. Gdzie w niniejszym rozporządzeniu dokonuje się odniesienia w kontekście pożarów lasów, Państwa Członkowskie mogą ponadto włączyć inne obszary.

3. We Francji program nie obowiązuje w departamentach zamorskich.

Artykuł 2

1. Program przewiduje działania zaplanowane, aby:

- a) wspierać zharmonizowane zbieranie, operowanie danymi i ich ocenę;
- b) poprawiać ocenę danych i wspierać ocenę zintegrowanych danych na poziomie wspólnotowym;
- c) poprawiać jakość danych i informacji zebranych w ramach programu;
- d) dalej rozwijać działania monitorujące program;
- e) poprawiać zrozumienie problematyki leśnej, zwłaszcza wpływu naturalnych i antropogenicznych stresów;
- f) badać dynamikę pożarów lasów i ich skutki oraz wpływ na lasy;
- g) opracowywać wskaźniki i metodologie oceny ryzyka dotyczące wielorakich wpływów stresów na lasy w czasie i przestrzeni.

2. Działania wymienione w ust. 1 uzupełniają wspólnotowe programy badawcze.

Artykuł 3

Dla celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- a) „las” oznacza obszar z pokrywą korony drzew (lub równoważny poziom pni drzew) na ponad 10 % i powierzchni większej niż 0,5 ha. Drzewa powinny osiągać wysokość minimum 5 m w stanie dojrzałym *in situ*. Może składać się z zamkniętej formacji leśnych, gdzie drzewa różnych poziomów i podszycia leśnego pokrywają znaczną część powierzchni lub otwartych formacji leśnych z pokrywą o stałej wegetacji, w której pokrywa koron drzew przekracza

10 %. Młode naturalne drzewostany i wszystkie plantacje założone do celów leśniczych, które nie osiągnęły jeszcze gęstości korony 10 % lub 5 m wysokości drzew są rozumiane także jako las, tak jak powierzchnie zwykle tworzące część powierzchni leśnej i które są czasowo pozbawione drzew w wyniku ludzkiej interwencji lub powodów naturalnych, ale oczekuje się, że powrócą do lasu. Definicja „lasu” obejmuje: szkółki leśne i sady nasienne, które stanowią integralną część lasu; drogi leśne, wycięte trakty, pasy przeciwpożarowe i inne małe otwarte powierzchnie w lesie; las w parkach narodowych, rezerwaty naturalne i inne obszary chronione, takie jak obszary szczególnego zainteresowania środowiskiem naturalnym, naukowego, historycznego, kulturalnego lub duchowego; pasy wiatrochlonne i pasy ochronne drzew o powierzchni większej niż 0,5 ha i o szerokości większej niż 20 m. Definicja obejmuje plantacje kauczuku i drzewostany dębu korkowego. Jednakże definicja „lasu” wyłącza: obszar wykorzystywany głównie do praktyk rolniczych;

- b) „inny obszar zalesiony” oznacza obszar z pokrywą korony (lub równoważny poziom pni drzew) 5 do 10 % drzew, które są w stanie osiągnąć wysokość 5 m w stadium dojrzałym *in situ* lub pokrywą korony (lub równoważny poziom pni drzew) ponad 10 % drzew, które nie są w stanie osiągnąć wysokości 5 m w stadium dojrzałym *in situ* (np. drzewa karłowe lub karłowate) i pokrywą krzewów i krzaków. Definicja „innych obszarów zalesionych” wyłącza: powierzchnie mające pokrywę drzew, krzewów lub krzaków określoną powyżej, ale mniejsze niż 0,5 ha i szerokości 20 m, które są sklasyfikowane jako „inne obszary”; obszar w przeważającej mierze wykorzystywany do praktyk rolniczych;

- c) „inny obszar” oznacza obszar niesklasyfikowany jako las lub inny obszar leśisty, którego definicję przedstawiono w niniejszym rozporządzeniu, ale który niemniej jednak został włączony do statystyk dotyczących pożarów lasów na mocy prawa krajowego. Taki obszar może obejmować wrzosowiska, nieużytki lub obszar rolniczy przylegający lub przyłączony do obszaru leśnego;

- d) „pożar lasu” oznacza pożar, który wybucha i rozprzestrzenia się na las i inne obszary zalesione lub który wybucha na innym terenie i rozprzestrzenia się na las i inne obszary zalesione. Definicja „pożaru lasu” wyklucza: nakazane lub kontrolowane palenie, zwykle mające na celu zmniejszenie lub wyeliminowanie ilości zakumulowanego na podłożu materiału opałowego;

- e) „odnoszący się do obszaru geograficznego” oznacza odniesienie do określonego obszaru geograficznego, na którym zbiera się dane lub inne informacje. Odnośny obszar może być większy niż powierzchnia lub punkt, z którego zbiera się dane/informacje, na przykład w celu zapewnienia anonimowości w zakresie źródła zebranych danych/informacji.

SEKCJA 2

Monitorowanie i narzędzia do poprawy i rozwoju programu

Artykuł 4

1. Wykorzystując osiągnięcia rozporządzenia (EWG) nr 3528/86, program:

- a) kontynuuje i dalej rozwija systematyczną sieć punktów obserwacyjnych w celu prowadzenia okresowych inwentaryzacji w celu zebrania reprezentatywnych informacji na temat stanu lasów;
- b) kontynuuje i dalej rozwija systematyczną sieć działek, na których przeprowadza się intensywne i ciągłe monitorowanie lasów.

2. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 5

1. Wykorzystując osiągnięcia rozporządzenia (EWG) nr 2158/92, program kontynuuje i dalej rozwija system informacji w celu zebrania porównywalnych informacji na temat pożarów lasów na poziomie wspólnotowym.

2. Program pozwala Państwom Członkowskim prowadzić badania w sprawie identyfikowania powodów i dynamiki pożarów lasów, jak również na temat ich wpływu na lasy. Badania te uzupełniają działania i środki odnoszące się do pożarów lasów podjęte zgodnie z decyzją 1999/847/WE, rozporządzeniem (WE) nr 1257/1999 oraz rozporządzeniem (EWG) nr 1615/89.

Ponadto aż do 31 grudnia 2005 r. kampanie mające na celu podniesienie świadomości i specjalne szkolenia dla agentów zaangażowanych w zapobieganie pożarom są finansowane oddzielnie zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 chyba że takie środki są uwzględnione w programach rozwoju obszarów wiejskich.

3. Działania służące zapobieganiu pożarom lasów, które zakwalifikowano zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2158/92, są finansowane zgodnie z art. 12 ust. 2 lit. b) i art. 13 ust. 1, zakładając, że nie są wspierane przez rozporządzenie (WE) nr 1257/1999 i które nie są objęte narodowymi/regionalnymi programami rozwoju obszarów wiejskich.

4. Państwa Członkowskie mogą, na ich prośbę, uczestniczyć w działaniach i środkach określonych w ust. 1 i 2.

5. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1 i 2 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 6

1. Dla realizacji celów wymienionych w art. 1 ust. 1 lit. b) program jest rozwijany poprzez badania, eksperymenty, projekty demonstracyjne, testowanie na bazach pilotowych

oraz poprzez ustanowienie nowych działań monitorowania. Komisja, we współpracy z Państwami Członkowskimi, prowadzi program, w szczególności aby:

- a) poszerzyć wiedzę na temat stanu lasów i innych obszarów zalesionych, jak również na temat wzajemnych relacji między ich stanem a naturalnymi i antropogenicznymi czynnikami stresu;
- b) ocenić wpływ zmiany klimatu na lasy i inne obszary zalesione, włączając wpływ na ich różnorodność biologiczną i ich relacje z sekwestracją węgla i glebę;
- c) uwzględnić właściwe istniejące wskaźniki, identyfikować kluczowe strukturalne i funkcjonalne elementy ekosystemu, które mają być wykorzystane jako wskaźniki do oceny statusu i trendów różnorodności biologicznej w lasach i ochronnych funkcji lasów.

2. Jednocześnie z działaniami wymienionymi w ust. 1, Państwa Członkowskie mogą, na żądanie Komisji lub z inicjatywy własnej, przeprowadzać badania, eksperymenty, projekty demonstracyjne lub etap testów monitorujących.

3. Środki określone w ust. 1 i 2 pomagają zidentyfikować możliwości dla ustanowienia nowych działań monitorujących w ramach programu, które powinny mieć istotne znaczenie do celów informacji i monitorowania w dziedzinach wymienionych na mocy art. 1 ust. 1 lit. b). Wdrożenie tych działań należy uznać za część przeglądu określonego w art. 18. W czasie przygotowywania programu Komisja uwzględni naukowe, jak również finansowe potrzeby i ograniczenia.

4. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1, 2 i 3, włączając decyzje w sprawie wykonania nowych działań monitorujących, są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 7

1. Dla realizacji celów wymienionych w art. 1 ust. 1 lit. c) i jako uzupełnienie działań określonych w art. 6, Komisja, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, prowadzi badania, eksperymenty oraz projekty demonstracyjne w celu:

- a) wspierania zharmonizowanego zbierania, operowania danymi oraz ich oceny na poziomie wspólnotowym;
- b) poprawy oceny danych na poziomie wspólnotowym;
- c) poprawy jakości danych i informacji zebranych w ramach programu.

2. Dla realizacji celów wymienionych w art. 1 ust. 1 lit. c) oraz jako uzupełnienie działań określonych w art. 6, Państwa Członkowskie mogą wprowadzić do swoich programów narodowych badania, eksperymenty oraz projekty demonstracyjne w dziedzinach opisanych w ust. 1.

3. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

SEKCJA 3

Programy narodowe, koordynacja i współpraca

Artykuł 8

1. Działania przewidziane w art. 4, 5, art. 6 ust. 2 i 3 oraz art. 7 ust. 2 są wdrażane w ramach programów narodowych, sporządzonych przez Państwa Członkowskie na okres dwóch lat.
2. Programy narodowe składa się do Komisji w ciągu 60 dni następujących po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, a później przed 1 listopada w roku poprzedzającym datę rozpoczęcia każdego okresu trzyletniego.
3. Państwa Członkowskie dostosowują swoje programy narodowe za zgodą Komisji, w szczególności w celu umożliwienia poszerzenia działania monitorującego ustanowionego zgodnie z przepisami art. 6, kiedy są wprowadzane.
4. Programom narodowym towarzyszy ocena *ex ante*, podczas składania do Komisji. Państwa Członkowskie przeprowadzają średniookresowe oceny na koniec trzeciego roku okresu wskazanego w art. 12 i oceny *ex post* na koniec tego okresu.
5. Komisja, na podstawie złożonych programów narodowych, lub na podstawie wszelkich przyjętych modyfikacji tych programów narodowych, decyduje o wkładach finansowych do kosztów kwalifikowanych.
6. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1–5 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2, uwzględniając narodowe, europejskie i międzynarodowe mechanizmy monitorujące w celu uniknięcia jakichkolwiek dodatkowych obciążeń administracyjnych.

Artykuł 9

1. Komisja, we współpracy z Państwami Członkowskimi, koordynuje, monitoruje i rozwija program i przygotowuje sprawozdania na ten temat, w szczególności dla Stałego Komitetu ds. Leśnictwa.
2. Komisja, we współpracy z Państwami Członkowskimi, ocenia dane na poziomie wspólnotowym i zapewnia ewaluację zebranych danych i informacji na poziomie wspólnotowym zgodnie z przepisami art. 15.
3. Komisja ustanawia naukową grupę doradczą, która pomaga Stałemu Komitetowi ds. Leśnictwa w jego pracy, w szczególności w celu utworzenia programu, jak określono w art. 6.
4. W celu wypełnienia zadań ustanowionych w ust. 1 i 2, Komisja ustanawia naukowe ciało koordynujące w ramach Wspólnego Centrum Badawczego i może zasięgać opinii oraz zawierać umowy z instytucjami badawczymi, ekspertami, uwzględniając w pełni różnorodność ekosystemów leśnych we Wspólnocie.

5. W celu wykonania zadań związanych ze sprawozdaniem ustanowionych w ust. 1 Komisja jest wspomagana przez Europejską Agencję ds. Środowiska Naturalnego.

6. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 3 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 10

1. W celu zharmonizowania działań określonych w art. 4, 5 oraz art. 6 ust. 3 i zapewnienia porównywalności danych, podręczniki określają obowiązkowe i fakultatywne parametry i ustanawiają metody monitorowania jak również formaty danych, które należy wykorzystywać do przesyłania danych. Podręczniki powinny wykorzystywać istniejące systemy, gdy są dostępne i właściwe.

2. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 11

1. W kontekście celów wymienionych w art. 1, Komisja i Państwa Członkowskie współpracują i wspierają synergię z innymi ciałami na poziomie międzynarodowych lub paneuropejskim w celu wspierania zachowania i ochrony lasów na rzecz stałego rozwoju.

2. W kontekście art. 4, Komisja współpracuje z ICP Forests w celu spełnienia obowiązków określonych w ramach Konwencji w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na duże odległości.

3. Do celów współpracy określonej w ust. 1 i 2, Wspólnota może wspierać następujące działania:

- a) ustanowienie właściwych połączeń z naukowym ciałem koordynującym;
- b) badania i oceny danych.

SEKCJA 4

Okres realizacji i aspekty finansowe

Artykuł 12

1. Program obowiązuje przez okres 4 lat od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2006 r.

2. Do celów programu maksymalne finansowe wsparcie Wspólnoty do kosztów kwalifikowanych programów narodowych ustala się następująco:

- a) działania do przeprowadzenia na mocy art. 4: 50 %;
- b) działania do przeprowadzenia na mocy art. 5: 50 %;
- c) działania do przeprowadzenia na mocy art. 6 ust. 2: 75 %;

- d) działania do przeprowadzenia na mocy art. 6 ust. 3: 50 %;
e) działania do przeprowadzenia na mocy art. 7 ust. 2: 50 %.

3. Komisja wnosi wkład wspólnotowy do kosztów kwalifikowanych do Państw Członkowskich.

4. Wydatki ponoszone przez Państwa Członkowskie podczas przeprowadzania programów narodowych zatwierdzonych przez Komisję wyjątkowo są kwalifikowane do współfinansowania, jeśli te działania rozpoczęto po 1 stycznia 2003 r. a przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zakładając, że te działania nie zostały zakończone w momencie gdy Komisja decyduje w sprawie programów narodowych.

5. Komisja może finansować działania, które należy przeprowadzić zgodnie z art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1 i art. 9 ust. 1, 2 i 4 zgodnie z obowiązującymi zasadami dotyczącymi zamówień publicznych.

6. Wspólnota może zapewnić wkład do Europejskiej Agencji ds. Środowiska Naturalnego w celu wypełnienia przez nią zadań określonych w art. 9 ust. 5 i art. 18.

7. Komisja może finansować działalność naukowych grup doradczych określonych w art. 9 ust. 3 w celu spełnienia zadań określonych w zasadach szczegółowych.

8. Wspólnota może zapewnić wkład do ICP Forests w celu wypełnienia obowiązków wspólnotowych wymienionym w art. 11 ust. 2.

Artykuł 13

1. Ramy finansowe dla wdrożenia programu na okres od 2003 do 2006 r. wynoszą 61 milionów EUR, z czego 9 milionów EUR może być wykorzystane na środki zapobiegania pożarom.

2. Środki finansowe ustalone w ust. 1 są zwiększane w przypadku przystąpienia do Unii Europejskiej nowych Państw Członkowskich.

3. Roczne środki zatwierdza organ budżetowy w ramach rocznej procedury budżetowej i ograniczeń perspektywy finansowej.

SEKCJA 5

Realizacja, sprawozdania Państw Członkowskich, Stały Komitet ds. Leśnictwa

Artykuł 14

1. Państwa Członkowskie wyznaczają organy właściwe dla zarządzania działaniami zawartymi w zatwierdzonych programach narodowych, na podstawie finansowych i operacyjnych możliwości tych organów. Organy te mogą być narodowymi administracjami lub innymi jednostkami, podlegającymi zatwierdzeniu przez Komisję jako podmioty prywatne z misją publicznej służby, zapewniającymi właściwe gwarancje finansowe i zgodnymi z warunkami przewidzianymi w szczegółowych przepisach wykonawczych do niniejszego ustępu.

2. Bez uszczerbku dla istniejących właściwych organów, Państwa Członkowskie wyznaczają organy i agencje uprawnione do przeprowadzania działań przyjętych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

3. Państwa Członkowskie są odpowiedzialne za dobre i efektywne zarządzanie wkładem wspólnotowym. W tym celu przyjmują konieczne przepisy, aby:

a) zapewnić, że działania finansowane przez Wspólnotę są rzeczywiście przeprowadzane i są przeprowadzane we właściwy sposób, zapewniając, że wkład Wspólnoty jest widoczny;

b) zapobiec wszelkim nieprawidłowościom;

c) odzyskać wpłaty utracone w wyniku nieprawidłowości lub zaniedbania;

d) zapewnić, że organy wymienione w ust. 1 mają właściwe wewnętrzne systemy zarządzania i kontroli;

e) zapewnić, że jeśli organy wymienione w ust. 1 nie są jednostkami publicznymi, Państwa Członkowskie ręcą za nie.

4. Państwa Członkowskie dostarczają Komisji wszystkie niezbędne informacje i dokonują wszelkich ustaleń dla ułatwienia kontroli, włączając kontrole na miejscu przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy, które Komisja uzna za właściwe do celów zarządzania finansowaniem wspólnotowym. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o wszelkich ustaleniach dokonanych w tym celu.

5. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1–4 są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 15

1. Państwa Członkowskie corocznie, poprzez wyznaczone organy i agencje, przesyłają do Komisji dane zebrane w ramach programu, łącznie ze sprawozdaniem na ich temat.

Dane odnoszą się do obszarów geograficznych oraz są przekazywane Komisji poprzez komputerową telekomunikację i/lub technologię elektroniczną. Komisja, w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi, ustanawia format oraz szczegółowe dane potrzebne do takiej transmisji.

2. Państwa Członkowskie aktywnie rozpowszechniają zebrane dane, na podstawie wspólnych formatów i standardów poprzez odnoszące się do poszczególnych obszarów geograficznych elektroniczne bazy danych, którymi zarządza się zgodnie z zasadami Konwencji z Aarhus oraz odpowiednimi przepisami wspólnotowymi w sprawie dostępu do informacji na temat środowiska naturalnego.

3. W celu wspierania oceny danych i uzyskania największej wartości dodanej z wykorzystania danych, prawo Komisji do wykorzystywania i rozpowszechniania danych zgodnie z zasadami Konwencji z Aarhus oraz odpowiednich przepisów wspólnotowych w sprawie dostępu do informacji odnośnie do środowiska naturalnego nie jest ograniczane. W przypadku takiego upowszechniania danych zebranych od Państw Członkowskich, Państwa Członkowskie muszą być uznane jako źródło.

4. Szczegółowe przepisy wykonawcze do ust. 1 ustanawia się zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 16

1. Każde Państwo Członkowskie opracowuje, w szczególności na podstawie działań określonych w art. 4 ust. 1, sprawozdanie na temat sytuacji krajowej dotyczącej stanu lasów.

Sprawozdanie jest przekazywane Komisji nie później niż do 31 grudnia 2005 r.

2. Każde Państwo Członkowskie uczestniczące w działaniach określonych w art. 5 opracowuje sprawozdanie w sprawie krajowej sytuacji dotyczącej wpływu pożarów na lasy.

Sprawozdanie jest przekazywane Komisji nie później niż do 31 grudnia każdego roku, poczynając od roku 2003.

3. Każde Państwo Członkowskie opracowuje sprawozdanie w sprawie krajowej sytuacji dotyczącej spraw objętych przez działania monitorujące określone w art. 6 ust. 3, kiedy są wprowadzane.

Wskazówki do pisania sprawozdania oraz okres sprawozdawczy są ustanawiane zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 2.

Artykuł 17

1. Komisja jest wspomagana przez Stały Komitet ds. Leśnictwa.

2. W przypadku gdy przywołuje się ten ustęp, stosowane są art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, uwzględniając przepisy jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE określa się na dwa miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 17 listopada 2003 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

SEKCJA 6

Sprawozdania Komisji, przegląd, kraje kandydujące

Artykuł 18

Sześć miesięcy od daty ustanowionej dla przekazania sprawozdań, określonych w art. 16 ust. 1, oraz biorąc pod uwagę wszystkie raporty przekazane na podstawie art. 16, Komisja, z pomocą Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska, składa sprawozdanie w sprawie wdrożenia programu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, dokonując przeglądu skuteczności programu w celu dostarczenia podstawy do decyzji w sprawie kontynuowania tych działań po roku 2006. W tym celu zaprasza się Komisję do przedstawienia wniosku.

Artykuł 19

Przed wygaśnięciem okresu określonego w art. 12 ust. 1 Komisja składa do Parlamentu Europejskiego i do Rady sprawozdanie w sprawie wykonania programu, uwzględniając przegląd określony w art. 18.

Artykuł 20

Niniejszy program jest otwarty dla:

- a) krajów kandydujących Europy Środkowej i Wschodniej, zgodnie z warunkami ustanowionymi w Układach Europejskich, w ich dodatkowych protokołach oraz w decyzjach właściwych rad stowarzyszenia;
- b) Republiki Cypryjskiej, Republiki Malty i Republiki Turcji, na podstawie dwustronnych umów zawieranych z tymi krajami;
- c) innych krajów europejskich, fakultatywnie, na ich własny koszt.

Artykuł 21

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od 1 stycznia 2003 r.

W imieniu Rady

G. ALEMANNI

Przewodniczący